ARREST VAN HET HOF (EERSTE KAMER)
VAN 12 JANUARI 1984 [1]

Mariette Turner-Krecké
tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen

„Ambtenaren — wijziging tewerkstelling"

Zaak 266/82

Samenvatting

1. Beroep tot nietigverklaring — Arrest houdende nietigverklaring — Gevolgen — Vaststelling van maatregelen voor tenuitvoerlegging — Redelijke termijn
(EGKS-Verdrag, artikel 34; EEG-Verdrag, artikel 176)

2. Ambtenaren — Tewerkstelling — Motivering — Verplichting — Draagwijdte

1. Ter uitvoering van een arrest tot nietigverklaring moet er een aantal administratieve maatregelen worden genomen, hetgeen in den regel niet terstond mogelijk is. In artikel 34, tweede alinea, EGKS-Verdrag heeft men dit in aanmerking genomen door aan de Hoge Autoriteit een „redelijke termijn" te laten om „de maatregelen te nemen, die de tenuitvoerlegging van een beslissing tot vernietiging meebrengt". Op grond van de overwegingen welke aan dat artikel ten grondslag liggen, moet eveneens aan de Commissie een „redelijke termijn" worden ingeruimd om zich te gedragen naar een arrest tot nietigverklaring van een besluit dat in het kader van het EEG-Verdrag werd genomen, ook al is in dat Verdrag een uitdrukkelijke bepaling dienaangaande niet te vinden.

2. Een besluit waarbij een ambtenaar op een bepaalde post wordt tewerk gesteld, is als voldoende met redenen omkleed te beschouwen zodra de redenen van die tewerkstelling worden genoemd, terwijl niet ook behoeft te worden vermeld waarom betrokkene niet op een andere post is geplaatst dan wel op zijn vroegere post werd gehandhaafd.

In zaak 266/82,

MARIETTE TURNER-KRECKÉ, ambtenaar van de Commissie van de Europese Gemeenschappen, wonende te Brussel, Louizalaan 213, bijgestaan en verte-

1 — Procestaal: Frans.

genwoordigd door G. Vandersanden, advocaat te Brussel, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij J. Biver, advocaat aldaar, Rue Goethe 2,

verzoekster,

tegen

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN, vertegenwoordigd door haar juridisch hoofdadviseur B. Paulin, als gemachtigde, bijgestaan door D. Jacob, advocaat te Brussel, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij O. Montalto, lid van de juridische dienst, Bâtiment Jean Monnet, Kirchberg,

verweerster,

betreffende nietigverklaring van een door de Commissie op 20 oktober 1981 genomen besluit waarbij zij verzoekster ambtshalve heeft tewerkgesteld op afdeling IX-A-6 „Ziekteverzekering, bouwleningen", en betaling — aan verzoekster — van een bedrag van BFR 250 000 ten titel van vergoeding van immateriële schade, haar door de bestreden beschikking opgekomen,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE (Eerste kamer),

samengesteld als volgt: T. Koopmans, kamerpresident, A. O'Keeffe en G. Bosco, rechters,

advocaat-generaal: S. Rozès
griffier: P. Heim

het navolgende

ARREST

De feiten

I — Feiten en procesverloop

Mevrouw Turner is in 1966 bij de Commissie van de Europese Gemeenschappen in dienst getreden en werd aanvankelijk op het directoraat „Bescherming van de gezondheid", dienst „Atoomhygiëne en -geneeskunde" tewerkgesteld.

Bij besluit van de Commissie van 8 april 1968 werd zij per 1 februari 1968 op proef tot ambtenares van die dienst benoemd, waarna zij bij besluit van de Commissie per 1 augustus 1968 in vaste dienst werd aangesteld.

Na kennisgeving van vacature COM/92/70 werd zij bij besluit van de Commissie van 22 juli 1970 tot hoofdadministrateur bij de medische dienst, ressorterende onder het directoraat-generaal Personeelszaken en algemeen beheer, benoemd. Zij werd aldaar belast met „het aan de indiensttreding voorafgaande medisch onderzoek, het preventief medisch onderzoek, de verificatie van rapporten van medische onderzoeken, inentingen, de verpleegkundige dienst, het medisch toezicht op het kinderdagverblijf en consulten op verzoek." In de jaren 1971-1973 vervulde zij ten dele ook de taak van raadgevend arts van het afwikkelingsbureau.

Op 4 mei 1979 nodigde de directeur-generaal Personeelszaken en algemeen beheer haar uit zich in het kader van de reorganisatie van de medische dienst te Brussel met nieuwe taken te belasten. Omdat zij haar nieuwe taakstelling onvoldoende doordacht vond en meende dat het nieuwe werkgebied buiten dat van haar specialisatie was gelegen, verklaarde zij dat zij zich met een wijziging van haar taakstelling niet kon verenigen.

Bij besluit van 8 juni 1979 van het voor Personeelszaken en algemeen beheer verantwoordelijk lid der Commissie werd zij, met wijziging van de taak welke zij op de afdeling „medische dienst" te verrichten had, op de gespecialiseerde „medische dienst te Brussel voor het personeel te Brussel" tewerkgesteld.

Op 3 juli 1979 beklaagde zij zich over het besluit van 4 mei 1979.

Op 20 mei 1980 werd zij bij een nieuw besluit van de Commissie per 1 juni 1980 als hoofdadministrateur overgeplaatst naar DG XII „Onderzoek, wetenschappen en onderwijs". Ook tegen dit besluit diende zij, op 28 mei 1980, een klaagschrift in.

Nadat er op beide klaagschriften afwijzend was beschikt, stelde zij tegen beide wijzigingsbesluiten beroep in rechte in.

Bij arrest van 9 juli 1981 (Turner, 59 en 129/80, Jurispr. blz. 1883) vernietigde het Hof de omstreden besluiten, omdat zij onvoldoende met redenen omkleed waren, terwijl er voorts détournement de pouvoir was begaan.

Op 20 oktober 1981 besloot de directeur-generaal Personeelszaken en algemeen beheer haar — met behoud van post — te plaatsen op de afdeling IX-A-6 „Ziekteverzekering, bouwleningen", waar zij als raadgevend arts werkzaam zou zijn.

Nadat haar klaagschrift door de Commissie uitdrukkelijk was verworpen, vorderde zij bij op 27 september 1982 ter griffie van het Hof ingediend beroepschrift nietigverklaring van het besluit van 20 oktober 1981.

Op rapport van de rechter-rapporteur en de advocaat-generaal gehoord, is het Hof (Eerste kamer) zonder instructie tot de mondelinge behandeling overgegaan. Het heeft de Commissie evenwel verzocht om, vóór de terechtzitting, een aantal vragen te beantwoorden betreffende de positie van het afwikkelingsbu-

reau, de procedure bij de tewerkstelling van verzoekster gevolgd en het volume der aan haar opgedragen taken. De Commissie heeft deze vragen bij brief van 10 augustus 1983 beantwoord.

II — Conclusies van partijen

Verzoekster concludeert dat het den Hove behage:

— het beroep tot nietigverklaring van het besluit van 20 oktober 1981, waarbij verzoekster ambtshalve is geplaatst op de afdeling IX-A-6 „Ziekteverzekering, bouwleningen", ontvankelijk en gegrond te verklaren;

— aan verzoekster ten titel van door haar geleden immateriële schade, een bedrag van BFR 250 000 toe te kennen;

— verweerster in de kosten te verwijzen.

Verweerster concludeert dat het den Hove behage:

— het beroep ongegrond te verklaren;

— te verstaan dat elk van beide partijen de eigen kosten zal dragen.

III — Middelen en argumenten van partijen

De door verzoekster tegen de bestreden beschikking ingeroepen middelen zijn:

— met wetsschending gelijk te stellen miskenning van het gezag van gewijsde zaak;

— schending van wezenlijke vormvoorschriften;

— détournement de pouvoir.

Elk dezer middelen is door de Commissie weersproken.

Miskenning van het gezag van gewijsde

Volgens *verzoekster* heeft de Commissie, wat 's Hofs arrest van 9 juli 1981 betreft, zowel de terugwerkende kracht als het gezag van gewijsde miskend. De Commissie heeft de terugwerkende kracht van de nietigverklaring ener administratieve handeling geïgnoreerd door verzoekster niet in de functies welke zij voor het besluit van 4 mei 1979 bekleedde, noch ook in haar loopbaan te herstellen. Ook zou de Commissie het gezag van gewijsde hebben miskend, dat in casu medebracht dat de administratie niets mocht doen wat zich met het arrest waarbij de bestreden beschikking werd nietig verklaard, niet verdraagt. Maar het overplaatsingsbesluit van 20 oktober 1981 gooit het op een akkoordje met de door het Hof in zijn arrest van 9 juli 1981 opgesomde beginselen, volgens welke de administratie verplicht is om:

— zelf de draagwijdte te bepalen van de aan haar personeel opgedragen werkzaamheden;

— haar ambtenaren met concrete en volwaardige taken te belasten;

— wanneer een geneeskundig ambtenaar tegen zijn zin met nieuwe taken wordt belast, zijn specialisme en ervaring recht te doen wedervaren.

De administratie der Commissie heeft evenwel:

— aan verzoekster zelf opgedragen met haar nieuwe meerdere en collega's contact op te nemen ter bespreking van de taken waarmede zij op de „ziekenkas" zou kunnen worden belast;

— noch in de nota van de directeur-generaal Personeelszaken en algemeen

beheer — die op dezelfde dag is uitgegaan als het overplaatsingsbesluit van 20 oktober 1981 —, noch in een latere nota van het hoofd van de afdeling „Ziekteverzekering, bouwleningen" van 16 november 1981, een bevredigende omschrijving gegeven van de door verzoekster te verrichten werkzaamheden; de in die nota's gegeven omschrijving was niet in overeenstemming met de werkelijke situatie, terwijl daarin een pakket van taken dat niet als concreet en volwaardig is te beschouwen, toch als zodanig werd gepresenteerd;

— aan verzoekster, toen haar dienstverband weer eens tegen haar wil werd gewijzigd, werkzaamheden heeft opgedragen die niet in de lijn van haar specialisatie lagen en haar medische beroepservaring geen recht deden wedervaren.

Verzoekster betoogt dat zij door haar nieuwe taakstelling geen werkelijke functie, althans geen medische functie, te vervullen krijgt, doch zich heeft te kwijten van administratieve taken, voor welker vervulling de hoedanigheid van medicus bijzaak is: de artsen van de ziekenkas „beperken zich in de regel tot de automatische handelingen, verband houdende met het toetsen van de therapeutische behandeling die door de behandelende geneesheer wordt voorgeschreven, aan de voorwaarden waaronder men zich tot het stelsel van ziekteverzekering kan wenden."

De Commissie zou het gezag van gewijsde zaak dus ten duidelijkste hebben miskend.

De *Commissie* verwerpt de stellingen van verzoekster: zij heeft zich van de terugwerkende kracht van 's Hofs arrest terdege rekenschap gegeven, maar als een arrest tot nietigverklaring medebrengt dat de nietigverklaarde handeling geacht wordt nimmer te zijn geschied, wil dat niet zeggen dat het de administratie niet vrijstaat om, uitgaande van de rechtspositie die betrokkene vóór de nietigverklaarde handeling innam, een nieuwe beslissing te nemen. En het gezag van gewijsde houdt enerzijds in dat het arrest binnen een redelijke termijn moet worden tenuitvoergelegd — waarmede verzoeksters grief dat de Commissie zich niet terstond naar dat arrest heeft gedragen, wordt weerlegd —, en anderzijds dat de administratie na tenuitvoerlegging „alle armslag heeft en bijvoorbeeld op een andere rechtsgrondslag eenzelfde besluit mag nemen."

Het omstreden arrest is ambtshalve ten uitvoer gelegd: verzoeksters tewerkstelling op DG XII is niet gehandhaafd en het besluit verzoekster op een andere afdeling tewerk te stellen is op zeer korte termijn genomen. En wel verre van een eenmaal onrechtmatig bevonden handeling onder dezelfde condities te herhalen, heeft de administratie verzoeksters taakstelling gewijzigd, hetgeen zeer wel te rijmen valt met het dictum van het arrest van 9 juli 1981 en de rechtsoverwegingen die eraan ten grondslag zijn gelegd.

De Commissie betoogt dat de nieuwe taakstelling van verzoekster gedetailleerd is omschreven in de nota's van de directeur-generaal Personeelszaken en algemeen beheer van 20 oktober 1981 en van het hoofd van de afdeling „Ziekteverzekering, bouwleningen" van 16 november 1981, terwijl zij ook in de artikelen 11 en 20 van de gemeenschappelijke regeling „inzake de ziektekostenverzekering" zijn opgesomd. Het slaat dus nergens op, wanneer beweerd wordt dat de hierbedoelde taakstelling niet aan de werkelijkheid beantwoordt of een overdreven voorstelling van de werkelijkheid geeft.

Ook vraagt men zich tevergeefs af waarom verzoeksters tegenwoordige

taakstelling niet aan haar „specialisatie" en ervaring als „uitoefenaar der geneeskunst op de medische dienst" beantwoordt. Allereerst zij vastgesteld dat verzoekster niet op grondslag van bepaalde specialisatie door de Commissie is aangeworven — of naar de medische dienst is overgeplaatst — en dat zij in de loop der jaren bij de medische dienst verschillende werkzaamheden heeft verricht. En wat de ware aard der door haar verrichte werkzaamheden betreft: uit de meermalen gegeven omschrijving blijkt voldoende dat zij bij uitstek een medisch karakter dragen en veelal het onderzoek van patiënten omvatten.

In de bestreden beschikking is ten volle rekening gehouden met het arrest van 9 juli 1981, waarbij het overplaatsingsbesluit van mei 1979 werd nietig verklaard op grond van de overweging dat „ook al was verzoekster aanvankelijk aangeworven voor overwegend wetenschappelijk werk, zij niettemin gedurende het grootste deel van haar loopbaan taken heeft vervuld die overeen kwamen met haar specialisme en voor een belangrijk deel werkzaamheden op het gebied van de geneeskundige praktijk omvatten. De Commissie mocht mitsdien niet louter om redenen van administratieve aard, verzoekster tewerk stellen in een functie die kennelijk niet aansloot bij haar opleiding en vroegere staat van dienst."

Maar anders dan bij het overplaatsingsbesluit dat de inzet vormde van de zaak die in voormeld arrest werd uitgewezen — en waarbij verzoekster was belast met werkzaamheden op het gebied van de „psychologie en de sociale dienst", die ook konden worden verricht door personen zonder medische vooropleiding —, werd verzoekster bij het thans omstreden besluit belast met een taak welke slechts aan een medicus kon worden opgedragen en welker vervulling ook goeddeels op het gebied van de geneeskundige praktijk was gelegen."

Schending van wezenlijke vormvoorschriften: de stelling dat het besluit onvoldoende met redenen omkleed is

Als reden voor het omstreden besluit, waarbij verzoekster op de afdeling IX-A-6 werd geplaatst, wordt het belang genoemd, dat met de controle van alle medische dossiers op de afdeling „Ziekteverzekering, bouwleningen" gemoeid is. Voorts is in de redengeving artikel 7, lid 1, van het Statuut ter sprake gebracht, volgens hetwelk het tot aanstelling bevoegd gezag ambtenaren „in het uitsluitend belang van de dienst" mag overplaatsen.

Verzoekster acht het oordeel van de administratie der Commissie volgens hetwelk verzoekster niet op de medische dienst kon worden gehandhaafd, niet met redenen omkleed en meent dat er van het belang van de medische controle die op afdeling IX-A-6 worden verricht, een overdreven voorstelling is gegeven. Het overplaatsingsbesluit zou dan ook niet aan het dienstbelang beantwoorden.

a) Het feit dat verzoekster niet op de medische dienst is gehandhaafd

Verzoekster merkt allereerst op dat in het besluit van 20 oktober 1981 geen reden is opgegeven voor het feit dat men verzoekster niet op de medische dienst heeft gehandhaafd. Het ontbreken van een redengeving op dit punt weegt des te zwaarder, nu de administratie volgens de principiële gedragslijn welke bij herstel van de loopbaan moet worden gevolgd, na 's Hofs arrest van 9 juli 1981 — en behoudens onoverkomelijke bezwaren — verplicht was verzoekster haar oude taak op de medische dienst terug te geven en, gezien haar eervolle staat van dienst, de noodzaak van haar handhaving op die dienst had te erkennen.

De door de Commissie in een toelichting van 11 december 1981 gedane bewering dat „de goede gang van zaken op de medische dienst voor het personeel te

Brussel de tewerkstelling van een vervangend arts thans niet nodig maakt", wordt door de feiten gelogenstraft: in de periode waarin het omstreden besluit werd genomen, werd de medische dienst te Brussel met zoveel nieuw — en belangrijk — werk overstelpt, dat men twee artsen — voor onderscheidenlijk een hele en een halve dagtaak — in dienst moest nemen. Dat men om plaatsvervangende, met een volle dagtaak te belasten artsen verlegen zat, blijkt ook uit een in december 1982 door Dr. Hoffmann opgesteld ontwerp-rapport betreffende het jaar 1981.

De *Commissie* antwoordt dat in een besluit waarbij een ambtenaar op een bepaalde post tewerk gesteld wordt, niet behoeft te worden gezegd waarom men hem niet op een andere post heeft geplaatst.

Zij voegt hieraan toe dat de medische dienst in zijn huidige samenstelling zijn werk aan kan; in het door verzoekster genoemde rapport wordt weliswaar gewezen op de noodzaak om, ten behoeve van de medische dienst voor het personeel te Brussel, een plaatsvervangend arts in dienst te nemen, maar in dit verband wordt uitsluitend de tewerkstelling van een arts als tijdelijke functionaris bepleit.

b) Het belang van de medische controles op afdeling IX-A-6

Verzoekster betwist het belang dier controles in kwalitatief en kwantitatief opzicht.

Kwalitatief gezien, gaat het hier om medische werkzaamheden die in hoofdzaak een administratief karakter dragen; zulke werkzaamheden moet men uit vrije verkiezing doen; zij mogen een medicus niet worden opgedrongen; zij vereisen geen bijzondere bekwaamheid, laat staan de bekwaamheid van een cardioloog-internist als verzoekster. En wat de kwantiteit betreft: tot aan het bestreden besluit kon dit werk zonder bezwaar door één enkele medicus als deeltijdfunctie worden verricht. En ofschoon verzoekster helemaal voor de ziekenkas werkt zijn haar slechts een deel der dossiers toevertrouwd (de op deeltijdbasis werkende Dr. Laurent heeft de andere dossiers onder zich); zij is dus geenszins met werk overstelpt.

Van mei 1974 tot oktober 1981 zijn deze controles steeds door één enkele arts verricht (aanvankelijk Dr. Siddons, die tevens met de controle op het ziekteverzuim belast was, daarna Dr. Laurent). Een zeer groot aantal verzekerden wil ook geenszins zeggen dat er evenveel medische dossiers zijn aangelegd die om bemoeienis van de raadgevend arts vragen. Voorts is er in de artikelen 20 en 22 van de gemeenschappelijke regeling inzake de ziektekostenverzekering slechts sprake van „één" (enkele) raadgevende arts per afwikkelingsbureau zodat de benoeming van een tweede, vooral wanneer het werk er niet om vraagt, onrechtmatig is.

In haar antwoord wijst de *Commissie* op het onmiskenbaar kwalitatief èn kwantitatief belang van de taken die aan de raadgevend arts van het afwikkelingsbureau te Brussel zijn toevertrouwd.

Op grondslag van de omschrijvingen die in voormelde nota's van 20 oktober en 16 november 1981 te vinden zijn, geeft zij van die taken de navolgende opsomming:

— behandeling van verzoeken om voorafgaande goedkeuring, te verlenen voor herstelkuren, kuren in een badplaats, kuren voor zwakke kinderen, fysiotherapeutische behandelingen, enz.;

— gedetailleerd onderzoek bij ernstige ziektegevallen waarvoor de kosten tot 100 % kunnen worden vergoed;

— onderzoek van dossiers betreffende operaties, wanneer twijfel betreffende de indeling bestaat;

— mogelijkheid van onderzoek wanneer er bij de behandeling van een verzoek om vergoeding een onregelmatigheid wordt vastgesteld;

— deelneming aan de werkzaamheden van de raadgevend arts.

In kwantitatief opzicht zijn deze werkzaamheden onafgebroken toegenomen; het aantal ziekteverzekerden dat onder het afwikkelingsbureau te Brussel valt, is van 27 000 in 1977 tot 34 000 in 1982 gestegen.

Het aan de artikelen 20 en 22 van de gemeenschappelijke regeling ontleende argument acht de Commissie volkomen ongegrond. Uiteraard is alleen verzoekster als raadgevend arts benoemd, maar dat neemt niet weg dat zij door een andere arts kan worden bijgestaan.

c) Het belang van de dienst

Herinnerend aan 's Hofs jurisprudentie, volgens welke er aan de mobiliteit der ambtenaren verschillende maatstaven moeten worden aangelegd al naar gelang men de nieuwe post heeft verkozen dan wel tot aanvaarding ervan werd verplicht, merkt *verzoekster* op dat het dienstbelang niet kan worden ingeroepen om, als in casu, een arts tegen zijn wens tewerk te stellen voor het verrichten van functies die kennelijk niet bij zijn opleiding en staat van dienst aansluiten.

Het dienstbelang verlangt juist dat verzoekster werkzaamheden te vervullen krijgt die in de lijn van haar specialisatie liggen, althans taken welke die naam verdienen en niet beperkt blijven tot het verrichten van puur-administratieve handelingen, terwijl er ook een duidelijke afbakening tussen haar werk en dat van de andere betrokken medicus dient te zijn. In zoverre zij er op gewezen dat de administratie praktisch niets heeft gedaan om waar te maken dat verzoekster, zoals het in de brief van 11 december 1981 heet, „de hoedanigheid van raadgevend arts bezit" en „Dr. Laurent de raadgevend arts als externe medewerker bijstaat", maar de onzekerheden met betrekking tot de functies van elk van beide betrokkenen willens en wetens laat voortbestaan.

De *Commissie* doet zeggen voor antwoord dat verzoeksters tegenwoordige taak „goeddeels werkzaamheden omvat welke tot de uitoefening der geneeskunst behoren"; de nieuwe tewerkstelling zou dus met 's Hofs arrest van 9 juli 1981 te rijmen zijn en, gezien de omvang en het niveau van de medische taken welke op het afwikkelingsbureau moeten worden vervuld, ook aan het dienstbelang beantwoorden. En verzoeksters positie op de ziekenkas is, anders dan zij zelf meent, duidelijk — en volkomen ondubbelzinnig — vastgelegd.

Volgens de Commissie is verzoekster er dan ook geenszins in geslaagd aan te tonen dat de redengeving van het bestreden besluit — feitelijk en rechtens — onjuist is.

Détournement de pouvoir

Volgens *verzoekster* heeft haar tewerkstelling op de afdeling IX-A-6 niet in het kader van een objectief onderzoek

plaatsgevonden en is die tewerkstelling ook niet in het dienstbelang geschied, doch heeft men alleen maar tot iedere prijs haar terugkeer op de medische dienst willen voorkomen, en wel door haar te belasten met de werkzaamheden die met haar specialisatie niets van doen hadden en reeds werden verricht door een andere arts, die zich niet over te veel werk beklaagde.

Van détournement de pouvoir blijkt in casu ten duidelijkste uit een aantal objectieve feiten en omstandigheden die allemaal in dezelfde richting wijzen:

— de Commissie heeft geen enkel serieus initiatief genomen om verzoekster, overeenkomstig 's Hofs arrest van 9 juli 1981, wederom op de medische dienst te plaatsen;

— om geloofwaardig te maken dat verzoeksters tewerkstelling op die dienst objectief noodzakelijk was, stelt de Commissie het ziekenfondswerk willens en wetens als belangrijker voor dan het is;

— verzoekster is tegen haar wil tewerk gesteld op een post waar zij aan haar gespecialiseerde opleiding en aan haar beroepservaring niets heeft;

— het besluit om verzoekster, toen zij ambtshalve wederom aan de dienst verbonden was, niet op de medische dienst te handhaven, terwijl aldaar — voor een volle dagtaak — een andere arts en een plaatsvervangend arts waren benoemd, was in het geheel niet gerechtvaardigd.

De *Commissie* beperkt zich er in haar antwoord toe er op te wijzen dat, zoals zij in haar antwoord op eerdere grieven reeds opmerkte, de overwegingen waarop verzoekster deze grief baseert, in het geheel niet objectief — en feitelijk onjuist — zijn. Zij acht het middel dan ook ongegrond.

De gevorderde schadevergoeding

Verzoekster merkt op dat het er in casu, gezien het precedent dat gelegen is in 's Hofs tot nietigverklaring strekkend arrest van 9 juli 1981, waaraan de administratie der Commissie willens en wetens niet behoorlijk uitvoering heeft gegeven, niet voor mag worden gehouden dat gegrondverklaring van de vordering tot nietigverklaring der omstreden beschikking als zodanig reeds de door verzoekster geleden schade zou goedmaken. Derhalve moet haar een bedrag worden toegewezen dat als een billijke vergoeding is te beschouwen voor het nadeel, toegebracht aan het aanzien dat zij beroepshalve genoot, alsook voor het feit dat zij door het bestreden besluit voortdurend verstoken is gebleven van de mogelijkheid als geneeskundige werkzaam te zijn op een wijze die bij haar specialisatie en ervaring aansloot.

De *Commissie* houdt staande dat men in zich in het bestreden besluit aan de bepalingen en beginselen van het gemeenschapsrecht heeft gehouden, zodat de schadeactie ten enen male ongegrond is.

IV — Mondelinge behandeling

Partijen zijn ter terechtzitting van 6 oktober 1983 gehoord.

De advocaat-generaal heeft ter terechtzitting van 24 november 1983 zijn conclusie genomen.

In rechte

1 Bij op 27 september 1982 ter griffie ingediend beroepschrift vordert Mariette Turner-Krecké, ambtenaar van de Commissie van de Europese Gemeenschappen, nietigverklaring van een besluit van de Commissie de dato 20 oktober 1981, waarbij zij ambtshalve tewerk gesteld werd op de afdeling IX-A-6 „Ziekteverzekering, bouwleningen", alsmede betaling van een bedrag van BFR 250 000 ten titel van vergoeding van immateriële schade, haar door de bestreden beschikking opgekomen.

2 Tot staving van haar beroep bedient zij zich van drie middelen, te weten met wetsschending gelijk te stellen miskenning van het gezag van gewijsde zaak, schending van wezenlijke vormvoorschriften en détournement de pouvoir.

3 In haar eerste middel stelt zij dat het bestreden besluit een miskenning inhoudt van het arrest van 9 juli 1981 (Turner, zaken 59 en 129/80, Jurispr. blz. 1883), waarbij het Hof het besluit van de directeur-generaal Personeelszaken en algemeen beheer van de Commissie van 4 mei 1979, betreffende een nieuwe tewerkstelling van verzoekster in het kader van de reorganisatie van de medische dienst, alsook het besluit van de Commissie van 20 mei 1980 betreffende overplaatsing ambtshalve van verzoekster naar een ambt bij directoraat-generaal XII „Onderzoek, wetenschappen en onderwijs", heeft nietig verklaard. Die nietigverklaring bracht mede dat verzoekster rechtens moest worden geacht te zijn hersteld in de functies die zij voor 4 mei 1979 bekleedde, id est in de uitoefening van de op het gebied der preventieve geneeskunde gelegen taken die zij op de medische dienst verrichtte.

4 Verzoekster beklaagt er zich allereerst over dat de Commissie in het tijdvak 9 juli - 20 oktober 1981 niets heeft ondernomen om zich, door herstel van verzoekster in haar vroegere functie, naar 's Hofs arrest te gedragen, waardoor de aan dat arrest toekomende terugwerkende kracht kennelijk zou zijn miskend.

5 Opgemerkt zij evenwel dat er ter uitvoering van een arrest tot nietigverklaring een aantal administratieve maatregelen moet worden genomen, hetgeen

in den regel niet terstond mogelijk is. In artikel 34, tweede alinea, EGKS-Verdrag heeft men dit in aanmerking genomen door aan de Hoge Autoriteit een „redelijke termijn" te laten om „de maatregelen te nemen, die de tenuitvoerlegging van een beslissing tot vernietiging medebrengt". Op grond van de overwegingen welke aan artikel 34, tweede alinea, EGKS-Verdrag ten grondslag liggen, moet eveneens aan de Commissie een „redelijke termijn" worden ingeruimd om zich te gedragen naar een arrest tot nietigverklaring van een besluit dat in het kader van het EEG-Verdrag werd genomen, ook al is in dat Verdrag een uitdrukkelijke bepaling dienaangaande niet te vinden.

6 Gezien de aard der te nemen maatregelen en gelet op andere relevante omstandigheden, zoals de zomervakantie, het door verzoekster van 1 tot 20 september 1981 opgenomen verlof en haar ziekteverzuim in de maanden juli en augustus 1981, is de termijn van ruim drie maanden, welke in casu is verlopen tussen de uitspraak van het arrest en het besluit waarbij aan betrokkene nieuwe taken werden opgedragen, niet als buitensporig te beschouwen.

7 Het besluit van 20 oktober 1981 waarbij verzoekster op de afdeling IX-A-6 „Ziekteverzekering, bouwleningen" is geplaatst, wordt door betrokkene voorts aangevochten op grond dat die maatregel zich niet zou verdragen met de uitvoering van vermeld arrest van 9 juli 1981, volgens hetwelk de administratie „overeenkomstig artikel 176 ... EEG-Verdrag is ... gehouden verzoeksters rechtspositie opnieuw te bezien in het licht van de beginselen die aan het onderhavige arrest ten grondslag liggen, en nieuwe regelingen te treffen voor haar toekomstige tewerkstelling."

8 Blijkens dat arrest moest in de door de administratie te treffen nieuwe regelingen rekening worden gehouden met verzoeksters beroepsopleiding en met haar staat van dienst, id est met het feit dat zij zich gedurende haar loopbaan grotendeels had moeten kwijten van taken die in de lijn van haar specialisatie lagen en goeddeels als uitoefening van de geneeskunst waren te beschouwen. Derhalve dient te worden nagegaan in hoeverre men zich hieraan door de taakstelling die in het besluit van 20 oktober 1981 besloten lag, heeft gehouden.

9 Verzoekster werd in het bestreden besluit als raadgevend arts aan het afwikkelingsbureau van het stelsel van ziektekostenverzekering verbonden. De

aard van de aan die post inherente functies brengt mede dat zij door personen die geen werkelijke opleiding, casu quo partiële opleiding in de geneeskunde hebben genoten, niet kan worden vervuld. Toen de Commissie verzoekster met deze taken belastte, heeft zij derhalve zowel haar specialisatie, id est haar medische opleiding, als haar staat van dienst in aanmerking genomen. Gezien de werkzaamheden welke aan de medische ambtenaren der instellingen worden toevertrouwd, zij er bovendien op gewezen dat men de Commissie niet kan verwijten aan verzoeksters specialisatie in een van de onderdelen der geneeskunst te hebben voorbij gezien.

10 Op grond van een en ander moet het eerste middel worden verworpen.

11 Het tweede middel houdt schending van wezenlijke vormvoorschriften in: volgens verzoekster is de redengeving van het bestreden besluit onvoldoende of onjuist: de redenen waarom verzoekster niet op de medische dienst werd gehandhaafd, zouden er niet in vermeld zijn; van het belang van de medische controles die op afdeling IX-A-6 worden verricht, zou te hoog zijn opgegeven, en ter rechtvaardiging van verzoeksters nieuwe tewerkstelling had het dienstbelang niet mogen worden ingeroepen.

12 De Commissie heeft er terecht op gewezen dat een besluit waarbij een ambtenaar op een bepaalde post wordt tewerk gesteld, als voldoende met redenen omkleed is te beschouwen zodra de redenen van die tewerkstelling worden genoemd, terwijl niet ook behoeft te worden vermeld waarom betrokkene niet op een andere post is geplaatst dan wel op zijn vroegere post werd gehandhaafd. De door verzoekster voorgedragen argumenten dienen hieraan te worden getoetst.

13 Met betrekking tot het aan het dienstbelang ontleende argument zij eraan herinnerd dat in zoverre slechts beslissend is of er objectieve redenen aanwezig waren om een medisch ambtenaar op afdeling IX-A-6 te plaatsen.

14 Van belang is dus slechts of de redengeving van het omstreden besluit als juist is te beschouwen, voor zover daarin gewag gemaakt wordt van de noodzaak om verzoekster, in verband met de toeneming der op het afwikkelingsbureau te verrichten medische werkzaamheden, op afdeling IX-A-6 te plaatsen.

15 Partijen zijn het erover eens dat het aantal personen dat in het kader van het stelsel van ziektekostenverzekering der Commissie tot prestaties gerechtigd is, van 27 000 in 1977 tot 34 000 in 1982 is gestegen en dat die ontwikkeling tot een evenredige toeneming van de desbetreffende dossiers heeft geleid. Verzoekster betwist evenwel dat deze toeneming zoveel extra werk medebracht dat de assistent van de raadgevend arts ze niet langer als halve dagtaak kon verrichten, zodat verzoekster op het afwikkelingsbureau moest worden tewerk gesteld.

16 Vaststaat dat de toeneming van het aantal tot uitkering gerechtigde personen de arbeid van de raadgevend arts meer en meer heeft verzwaard. Kon het werk van de raadgevend arts tot 1978 worden verricht door een arts die ook het ziekteverzuim controleerde, met ingang van dat jaar heeft men bedoelde werkzaamheden moeten toevertrouwen aan een assistent-arts, die er een halve dagtaak aan had. Deze zag de omvang van zijn werkzaamheden steeds toenemen, zodat hij volgens de Commissie met een halve dag lang niet uitkwam, terwijl het ook bij de afdoening der dossiers tot vertraging zou hebben geleid.

17 In die omstandigheden heeft de Commissie, mede in verband met het feit dat de assistent-arts begin 1983 met pensioen ging, het er terecht voor gehouden dat het werk op afdeling IX-A-6 naar aard en omvang om de inzet van een full-time medisch ambtenaar vroeg. Dat men na het vertrek van de assistent-arts die van 1978 tot 1983 werkzaam was geweest, naast verzoekster een nieuwe assistent-arts heeft aangetrokken, leidt er, ook al mocht het niet objectief noodzakelijk zijn geweest, niet toe dat de situatie welke zich, toen het omstreden tewerkstellingsbesluit van 20 oktober 1981 werd genomen, voordeed, anders moet worden beoordeeld.

18 Ook het tweede middel moet derhalve worden verworpen.

19 Een en ander maakt ook het derde middel, volgens hetwelk détournement de pouvoir zou zijn begaan, ongegrond, moetende het bestreden besluit geacht worden op objectieve overwegingen te berusten.

Kosten

20 Ingevolge artikel 69, paragraaf 2, van het Reglement voor de procesvoering moet de in het ongelijk gestelde partij in de kosten worden verwezen. Volgens artikel 70 van het Reglement voor de procesvoering blijven echter de kosten door de instellingen ter zake van beroepen van personeelsleden der Gemeenschappen gemaakt, te haren laste.

HET HOF VAN JUSTITIE (Eerste kamer),

rechtdoende:

1. Verwerpt het beroep;

2. Verstaat dat elk van beide partijen de eigen kosten zal dragen.

Koopmans O'Keeffe Bosco

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op 12 januari 1984.

De griffier
P. Heim

De president van de Eerste kamer
T. Koopmans

CONCLUSIE VAN DE ADVOCAAT-GENERAAL S. ROZÈS VAN 24 NOVEMBER 1983 [1]

Mijnheer de President,
mijne heren Rechters,

U hebt kennis te nemen van het beroepschrift de dato 27 september 1982, waarin Mariette Turner-Krecké de nietigverklaring vordert van een door de Commissie van de Europese Gemeenschappen genomen besluit van 20 oktober 1981, alsmede toekenning van een

1 — Vertaald uit het Frans.